

Brüssel, 15. november 2022
(OR. en)

13921/22

RECH 561

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Eelmise dok nr:	13573/22
Teema:	<i>Nõukogu 1.–2. jaanuari 2022. aasta istungi (konkurentsivõime (siseturg, tööstus, teadusuuringud ja kosmos)) ettevalmistamine</i> Eelnõu: nõukogu järeldused teadustaristute kohta – Heakskiitmine

1. Nõukogu 1. detsembri 2020. aasta järeldustes uue Euroopa teadusruumi kohta¹ rõhutati Euroopa teadusruumi poliitilise tegevuskava väljatöötamise prioriteedina teadustaristu valdkonda ning vajadust investeerida jätkusuutlikult riiklikesse ja Euroopa teadustaristutesse, et võimaldada neil anda oma panus tiptasemel tulemuste saavutamisse alus- ja rakendusteadustes.
2. 26. novembri 2021. aasta Euroopa teadusuuringute ja innovatsiooni paktis² kutsuti üles tõhustama Euroopa teadustaristu ökosüsteemi lõimimist, et maksimeerida teadustaristutesse tehtavate investeeringute kasu ja mõju ning pakkuda teadmispõhiseid lahendusi üleilmsetele ühiskondlikele ja majanduslikele vajadustele.
3. Eesistujariik esitas nõukogu järelduste eelnõu teadustaristute kohta ning teaduse töörihm vaatas järelduste eelnõu läbi oma 6. ja 26. septembri ning 13. oktoobri 2022. aasta koosolekutel.

¹ 13567/20.

² ELT L 431, 2.12.2021, lk 1–9.

4. Pärast eesistujariigi kompromissdokumenti 13159/22 mitmete muudatuste tegemist jõudis teaduse töörühm oma 13. oktoobri koosolekul järelduste eelnõu sisu suhtes kokkuleppele. See kokkulepe kinnitati 17. oktoobril 2022, kui lõppes vaikiva nõusoleku menetlus.
5. Sellest tulenevalt palutakse alaliste esindajate komiteel kinnitada tehnilisel tasandil saavutatud kokkulepe, mis on esitatud käesoleva märkuse lisas, et esitada järelduste eelnõu nõukogule (konkurentsivõime) heakskiitmiseks 2. detsembri 2022. aasta istungil.

Eelnõu: nõukogu järeldused teadustaristute kohta

Euroopa Liidu Nõukogu,

TULETADES MEELDE:

- oma 1. detsembri 2020. aasta järeldusi uue Euroopa teadusruumi kohta,³ milles rõhutatakse teadustaristu valdkonda kui ühte prioriteeti Euroopa teadusruumi poliitilise tegevuskava väljatöötamiseks ja Euroopa teadusruumi meetmete rakendamisel ning toonitatakse vajadust Euroopa teadustaristu ökosüsteemi pikaajalise ja jätkusuutliku investeerimise järele, et aidata kaasa tippasemel tulemuste saavutamisele alus- ja rakendusteadustes ning pakkuda põhjalikke teadmisi, mida on vaja praeguste ja tulevaste probleemide lahendamiseks;
- oma 28. mai 2021. aasta järeldusi „Euroopa teadusruumi süvendamine: teadlastele atraktiivsete ja kestlike karjäärivõimaluste ja töötingimuste pakkumine ning ajude ringluse reaalsuseks muutmine“,⁴ milles märgitakse, et kõrge kvalifikatsiooniga talentidel on teadustaristute ja e-taristute toimimises oluline roll;
- oma 28. septembri 2021. aasta järeldusi „Teadusuuringute ja innovatsiooni alane üldine lähenemisviis – Euroopa strateegia rahvusvaheliseks koostööks muutuv maailmas“,⁵ milles toonitatakse avatuse ja rahvusvahelise koostöö tähtsust teadustaristute valdkonnas, et edendada teadust, teadusdiplomaatiat, lahendada ülemaailmseid probleeme ja suurendada juurdepääsu tippasemele, ning innustatakse Euroopa teadustaristu strateegiafoorumit (ESFRI) ja komisjoni toetama teadustaristute tegevust, eesmärgiga arendada ja rakendada koostöös partnerriikidega teadustaristu ülemaailmset võrgustikku, tuginedes ühistele põhiväärtustele ja põhimõtetele;

³ 13567/20.

⁴ 9138/21.

⁵ 12301/21.

- oma 26. novembri 2021. aasta soovitus Euroopa teadusuuringute ja innovatsiooni pakti kohta,⁶ milles teadustaristud tuuakse välja Euroopa Liidu (EL) ühismeetmete prioriteetse valdkonnana, et veelgi süvendada toimivat teadmiste siseturgu, ning kutsutakse üles tõhustama Euroopa teadustaristu ökosüsteemi lõimimist, et maksimeerida teadustaristutesse tehtavate investeeringute kasu ja mõju ning pakkuda teadmispõhiseid lahendusi üleilmsetele ühiskondlikele ja majanduslikele vajadustele;
- oma 26. novembri 2021. aasta järelausi Euroopa teadusruumi tulevase juhtimise kohta,⁷ milles esitatakse Euroopa teadusruumi poliitiline tegevuskava aastateks 2022–2024 ning tehakse ettepanek, et ESFRI jätkaks oma tööd sõltumatu komisjoni eksperdirühmana ning teeks tihedat koostööd Euroopa teadusruumi foorumiga ja hoiaks teda kursis arengutega;
- oma 10. juuni 2022. aasta järelausi Euroopa missioonide kohta,⁸ milles rõhutatakse teadustaristute kriitilist tähtsust Euroopa missioonide ja ESFRI eesmärkide saavutamiseks, et suunata Euroopa teadustaristu strateegilist arengut ja edendada teadustaristute panust Euroopa missioonide rakendamisse;

ÜLDISED POLIITILISED VÄLJAVAATED

1. TUNNISTAB, et täielikult toimiv ja operatiivne Euroopa teadustaristu ökosüsteem, millesse on tõhusalt integreeritud eri suurusega Euroopa, riiklikud ja piirkondlikud teadustaristud, on uuendatud Euroopa teadusruumi arendamise oluline nurgakivi, etendab kesksel rollil Euroopa suutlikkuses pakkuda teadmispõhiseid lahendusi suurtele ühiskondlikele probleemidele, toetada ELi üldisi prioriteete ning suurendada jõukust ja heaolu Euroopas;

⁶ ELT L 431, 2.12.2021, lk 1–9.

⁷ 14308/2021.

⁸ 10124/22.

2. NÕUSTUB, et teadustaristud on liikmesriikide ja kogu ELi teadusuuringute ja innovatsiooni ökosüsteemide alustala, pakkudes teadlastele, novaatoritele ja muudele sidusrühmadele ainulaadseid teadmisi ja oskusteavet, katseseadmeid ja tehnilisi ressursse ning ulatuslikke andmekogusid ja nendega seotud IKT- ja andmetöötlusteenuseid, mis on vajalikud tiptasemel alus- ja rakendusuuringu tegemiseks, teadmiste piiride laiendamiseks ning tiptasemel tehnoloogiate arendamiseks, mis edendab innovatsiooni; TUNNISTAB teadustaristute rolli tiptasemel teadusuuringute ja innovatsiooni edendamisel ning Euroopa teadlaste, novaatorite ja muude sidusrühmade aitamisel saada üleilmsel tasandil konkurentsivõimelisemaks;
3. RÕHUTAB teadustaristutesse tehtavate avaliku sektori investeeringute kasu ja mõju tööstusele, väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele (VKEd) ja muudele asjaomastele osalejatele tänu sellisele tegevusele, mis on seotud omandiõigusega kaitstud juurdepääsuga teadustaristutele, lepinguliste teadusuuringute, ühise teadustegevuse ja innovatsiooniga, koolituse ja tööstusega ning tiptasemel toodete ja teenuste pakkumisega teadustaristutele; RÕHUTAB, kui oluline on arendada Euroopa konkurentsivõime tugevdamiseks edasi teadustaristute suutlikkust ja teenuseid, mis vastavad erasektori vajadustele;
4. TUNNISTAB, et lisaks oma põhiülesannetele teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas võimendavad riiklikult ja piirkondlikult kinnistatud teadustaristud piirkondlikku arengut, pakkudes kõrgelt kvalifitseeritud töökohti, sealhulgas juhtimis-, teadus-, tehnika-, haldus- ja muid ametikohti, ning edendavad oma tegevuskohtade ja naaberpiirkondade arengut, stimuleerides uute ettevõtete, tarneahelate, tsiviiltaristu ja nendega seotud teenuste arengut, kujundades seeläbi piirkondlikke majandusstrateegiaid;
5. TUNNISTAB, kui oluline on veelgi tugevdada ja hõlbustada laiemat juurdepääsu teadustaristutele; TUNNISTAB, et tiptasemel teadustaristute tasakaalustatumal jaotusel kogu Euroopas ning nende asukohariikide ja -piirkondade aruka spetsialiseerumise strateegiatesse integreeritud riiklikult ja piirkondlikult kinnistatud teadustaristute ehitamisel on suur potentsiaal kiirendada teadus- ja innovatsioonilõhe kaotamist, edendada avatust, kasutada ära teadusuuringute ja innovatsiooni tiptaseme kogu potentsiaal ning suurendada ühtekuuluvust Euroopas;

6. PALUB ESFRI-il uurida liikmesriikide, komisjoni, rahvusvaheliste organisatsioonide ja teadustaristute lähenemisviise teadustaristutesse tehtavate investeeringute teadusliku, ühiskondliku ja majandusliku mõju hindamiseks, heade tavade kindlakstegemiseks, seireraamistiku väljatöötamiseks ja testimiseks ning riiklikele ja piirkondlikele teadustaristu sidusrühmadele soovitude väljatöötamiseks 2023. aasta lõpuks;
7. TUNNISTAB, et teadustaristute avatud juurdepääsu põhimõtted aitavad märkimisväärselt suurendada teadmiste ja ajude ringlust, edendada üliõpilastele, teadlastele, novaatoritele, juhtidele ja tehnikutele pakutavat kvaliteetset erikoolitust, tugevdada sektoritevahelist ja rahvusvahelist liikuvust ning meelitada kogu maailmast Euroopasse andekaid üliõpilasi, karjääri alustavaid teadlasi, juhtivaid teadlasi, kõrge kvalifikatsiooniga novaatoreid ja ettevõtjaid, tõhustades seeläbi Euroopa rahvusvahelist koostööd teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas ning tugevdades Euroopa teadusuuringute ja innovatsiooni ökosüsteemi konkurentsivõimet kogu maailmas;
8. RÕHUTAB, kui tähtis on kutsealane koolitus teadustaristute eest vastutavate töötajate teadmiste ja pädevuste arendamisel; KUTSUB liikmesriike ja komisjoni ÜLES uurima võimalusi kujundada välja ühine lähenemisviis teadustaristute töötajate jaoks, eelkõige Euroopa teadusuuringute infrastruktuuri konsortsiumi (ERIC) osas;
9. TUNNISTAB, et nii teadus- kui ka tehnoloogiataristud on osa samast taristuökosüsteemist; RÕHUTAB, et kasutajate tehnoloogiataristuvajaduste kaardistamine, võttes arvesse ESFRI asjakohast tööd, on üks eeltingimus, mille abil teha kindlaks edasised sammud tehnoloogiataristu kontseptsiooni rakendamiseks Euroopa teadusruumi poliitilises tegevuskavas, ning üks tulevaste strateegiate ja tegevuste lähtepunkt;

TEADUSTARISTU JA MUUDE POLIITIKAVALDKONDADE LÄHENDAMINE

10. RÕHUTAB, et teadustaristutel, mis kaasavad paljusid erinevaid sidusrühmi, sealhulgas väljaspool teadus- ja innovatsioonitegevust, ning pakuvad multidistsiplinaarseid lahendustele suunatud teenuseid, on potentsiaal aidata kaasa teadus- ja innovatsioonipoliitika lähendamisele teiste poliitikavaldkondadega; JULGUSTAB liikmesriike ja komisjoni tegema ESFRI kaudu kindlaks, kuidas teadustaristud saavad optimaalselt kaasa aidata programmi „Euroopa horisont“, eriti Euroopa partnerluste ja missioonide ning selliste algatuste nagu tööstustehnoloogia tegevuskavade rakendamisele;
11. JULGUSTAB teadustaristuid kavandama uusi teenuseid, mis põhinevad teadustaristute erinevatel missioonidel, ning aitama teadustaristute strateegilistes tegevuskavades kaasa Euroopa ja ülemaailmsete laiemate poliitikaeesmärkide – nagu rohepööre, digiüleminek ja ELi majanduse vastupanuvõime ning ÜRO kestliku arengu eesmärgid – saavutamisele, et kasutada täielikult ära Euroopa teadustaristu ökosüsteemi potentsiaali;

TEADUSTARISTUTE INTEGRERIMINE ELI KRIISIREAGEERIMISSE

12. TUNNUSTAB ESFRI otsesest üleskutset tegutseda ning Euroopa, riiklike ja piirkondlike teadustaristute kiiret reageerimist ja olulist panust COVID-19 pandeemia kriisiga tegelemisel; TERVITAB teadustaristute kohandamist enneolematute tegevustingimustega, et jätkata kasutajate teenindamist olenemata piirangumeetmetest, rakendada uuenduslike tegevusviise, mis võimaldavad kiiret, kaug- ja virtuaalset juurdepääsu, defineerida uuesti kasutajaprogrammid vastavalt pakilistele ühiskondlikele vajadustele ning prioriseerida kasutajate kriitilise tähtsusega katseid;

13. TUNNISTAB, et Euroopa teadustaristu ökosüsteem, mis on osa ELi üldisest kriisidele reageerimisest, tõestas oma valmisolekut tulla toime ootamatute kriisidega; ON SEISUKOHAL, et Euroopa teadustaristu ökosüsteem on üks kriisijärgse taastumise põhikomponent, millel on suur potentsiaal tugevdada Euroopa ühiskonna vastupanuvõimet ja valmisolekut tulla toime praeguste ja tulevaste kriisidega; KUTSUB liikmesriike ja komisjoni ÜLES töötama ESFRI ja ka teadustaristute kaudu välja stsenaariume võimalike tulevaste kriisidega, sealhulgas energiavarustuse raskustega toimetulemiseks;

EUROOPA TEADUSTARISTUTE PIKAAJALISE KESTLIKKUSE TAGAMINE

14. TUNNISTAB, et teadustaristu rahastamine nõuab strateegilisi investeeringuid kogu teadustaristu olelusringi jooksul, sealhulgas sellistes etappides nagu kontseptsioonide väljatöötamine, kavandamine, ettevalmistamine, rakendamine, ehitamine, haldamine, olulised uuendused, ümberorienteerimine, kasutuselt kõrvaldamine ja tegevuse lõpetamine, mis jagunevad aastakümnete peale; INNUSTAB liikmesriike võtma püsiva poliitilise kohustuse teadustaristute pikaajaliseks rahastamiseks, hõlbustades seeläbi teadustaristute stabiilset, usaldusväärset ja prognoositavat finantsplaneerimist ja nende arendamist, sealhulgas eelarve jagatud täitmise alla kuuluvate ELi programmide kasutamise kaudu, ning KUTSUB komisjoni ÜLES liikmesriike neis jõupingutustes toetama;
15. KUTSUB liikmesriike ja komisjoni ÜLES ESFRI kaudu analüüsima Euroopa teadustaristutele kogu nende olelusringi jooksul antava rahalise toetuse liike, tegema kindlaks erinevate teadustaristu rahastamisvahendite head tavad ja koostoimed ning uurima asjakohaseid teadustaristu rahastamise mudeleid ja vastavaid teadustaristu rahastamise algatusi;
16. KUTSUB liikmesriike ja komisjoni ÜLES tegema teadustaristutesse tehtavate investeeringute tõhususe suurendamiseks koordineeritud jõupingutusi nende ühise kavandamise, loomise ja rakendamise vaimus, et soodustada ja edendada koostoimeid teadustaristu rahastamisel piirkondlikul, riiklikul, makropiirkondlikul ja Euroopa tasandil;

17. RÕHUTAB kõrge kvalifikatsiooniga töötajate olulist rolli teadustaristute loomisel ja töös hoidmisel ning kasutajate teenindamisel ja nende vajaduste rahuldamisel; KORDAB nõukogu poolt komisjonile tehtud üleskutset esitada algatus teadlaskarjääri käsitleva Euroopa raamistiku väljatöötamiseks;
18. RÕHUTAB, et teadustaristute pikaajalise kestlikkuse puhul ei tuleks piirduda rahaliste või inimressurssidega seotud kaalutlustega, vaid tuleb võtta arvesse ka taristute keskkonnamõju; KUTSUB liikmesriike ja komisjoni ÜLES seda mõju ESFRI ja teadustaristute kaudu arutama ja töötama välja meetodid selle mõju mõõtmiseks;

TEADUSTARISTUTE ÖKOSÜSTEEMI EDENDAMINE EUROOPAS

19. KUTSUB liikmesriike, komisjoni ja sidusrühmi ÜLES kiiresti rakendama Euroopa teadusruumi poliitilist tegevuskava 2022–2024 ja eelkõige Euroopa teadusruumi 8. meedet („Tugevdada Euroopa teadusruumi teadustaristute kestlikkust, juurdepääsetavust ja säilenõtkust“) ning muid ESFRI 2022.–2023. aasta töökavas ette nähtud tegevusi; KUTSUB komisjoni ÜLES tagama, et ESFRI oleks asjakohasel juhul tihedalt kaasatud Euroopa teadusruumi foorumi töösse, mis on ülioluline tõhusaks teabevahetuseks ja teadustaristute panustamiseks Euroopa teadusruumi rakendamisse;
20. RÕHUTAB ESFRI rolli teadustaristu valdkonna poliitikakujundamise suhtes koordineeritud lähenemisviiside võtmisel ja nende struktureerimisel nii Euroopa kui ka riiklikul tasandil, mille tulemuseks on muu hulgas tegevuskavade koostamise ja konteksti kaardistamise protsessid, mis viivad sidusama teadustaristu valdkonna poliitikakujundamiseni Euroopas; sellega seoses LEIAB, et vaja on ESFRI ja Euroopa avatud teaduse pilve (EOSC) juhtorgani vahelist koordineerimist; KUTSUB liikmesriike ÜLES tugevdama oma jõupingutusi, mis on suunatud teadustaristu valdkonna tegevuskavade koostamisele ja konteksti kaardistamisele, võttes samal ajal arvesse ESFRI väljatöötatud suuniseid, soovitusi ja häid tavaid ning austades riikide eripärasid;
21. KUTSUB liikmesriike ÜLES tegema kooskõlas ESFRI heade tavadega vastastikusel hindamisel põhinevat teadustaristu seiret, mis põhineb real kriteeriumidel, sealhulgas kontekstil, narratiivididel ning juhtimis-, teaduslikel, tehnilistel, finants- ja muudel näitajatel, mille abil saab asjakohaselt jälgida teadustaristute edusamme ja tulemuslikkust kogu nende olelusringi jooksul;

22. INNUSTAB liikmesriike ja komisjoni pakkuma teadustaristute haldajatele stiimuleid, sealhulgas rahalisi stiimuleid, et nad jätkaksid võrgustike ja klastrite loomist ja assotsieerumist ning tötaksid asjakohasel juhul välja stsenaariumid oma rajatiste ning teadustaristu suutlikkuste ja võimete integreerimiseks ja isegi ühendamiseks eri teadusharude ja uurimisvaldkondade lõikes piirkondlikul, riiklikul ja Euroopa tasandil, et edendada Euroopa teadustaristu ökosüsteemi konsolideerimist;

EUROOPA TARISTU ARENDAMINE TEADUSANDMETE JA DIGIÜLEMINEKU JAOKS

23. TUNNISTAB teadustaristute olulist rolli kvaliteetsete tõendatud teadusandmete tootmisel, kogumisel, töötlemisel, säilitamisel ja esitamisel kooskõlas FAIR-põhimõtetega (*Findable, Accessible, Interoperable and Reusable*, s.t leitavad, ligipääsetavad, koostalitlusvõimelised ja taaskasutatavad), hõlbustades seeläbi selliste andmete valdkondadevahelist ja rahvusvahelist kasutamist ning aidates põhimõtteliselt kaasa Euroopa avatud teaduse pilve ja avatud teaduse poliitika rakendamisele;
24. INNUSTAB liikmesriike ja komisjoni edendama riiklike andmete ja e-taristute arendamist, kaasates piirkondlikke, riiklikke ja ELi rahalisi vahendeid; TUNNISTAB, et FAIR-põhimõtetel rajanevad andmehalduskavad on teadusuuringuid võimaldavates ja elluviivates organisatsioonides kesksel kohal; ning INNUSTAB liikmesriike ja komisjoni edendama investeerimist teadusandmete kuraatorite haridusse ja koolitusse; KUTSUB liikmesriike ÜLES tooma oma piirkondlikud ja riiklikud andmed ja e-taristud kokku Euroopa avatud teaduse pilves;
25. TUNNISTAB asjaolu, et Euroopa avatud teaduse pilve arendatakse keerukas keskkonnas, mis moodustub Euroopa, riiklikest ja piirkondlikest osadest ning hõlmab erineva küpsusastme ja erinevate prioriteetidega üldisi ja temaatilisi komponente; TUNNISTAB ESFRI ja temaatiliste teadustaristute kesksel rolli koostöö tegemisel Euroopa avatud teaduse pilve põhiarendajate ja -haldajatega, et kiirendada avatud teaduse poliitika ja FAIR-põhimõtetel rajaneva andmehalduse rakendamist ning edendada Euroopas interdistsiplinaarset teadus- ja innovatsioonitegevust;

26. TUNNISTAB, et digiülemine on suur võimalus teadustaristute arendamise, juurdepääsetavuse ja koostalitlusvõime ning nende Euroopa ja ülemaailmsesse digitaalsesse teadusuuringute ja innovatsiooni ökosüsteemi integreerimise jaoks; KUTSUB liikmesriike ja komisjoni ÜLES edendama teadustaristute digitaliseerimist kogu nende olemusringi jooksul;

EUROOPA TEADUSTARISTU STRATEEGIAFOORUMI TUGEVDAMINE

27. TUNNISTAB ESFRI kesket positsiooni liikmesriikide juhitava strateegiafoorumina, et pidada ESFRI sidusrühmade foorumi kaudu korrapärast, avatud ja struktureeritud dialoogi Euroopa teadustaristu ning teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonna sidusrühmadega, eesmärgiga analüüsida nende vajadusi ja kitsaskohti ning anda liikmesriikidele ja komisjonile tõenditel põhinevat ja õigeaegset nõu ning pakkuda strateegilist visiooni Euroopa teadustaristute ökosüsteemi tulemuslikuks ja pikaajaliseks kestlikuks arenguks; PEAB TERVITATAVAKS ESFRI kaalutlusi, kuidas kõige paremini kaasata assotsieerunud riike, sidusrühmi ja asjaomaseid kolmandaid riike, tuginedes ühistel põhiväärtustel ja põhimõtetel rajanevale juhtumipõhisele lähenemisviisile;
28. TUNNEB HEAMEELT, et ESFRI tegutseb konsensuse alusel, võttes arvesse kõigi oma liikmete seisukohti ning austades Euroopa geograafilist, majanduslikku, ühiskondlikku ja kultuurilist mitmekesisust, ning võimaldab leida muutuva geomeetria põhimõttel rajanevaid lahendusi, täites samal ajal – tuginedes teaduse tipptasemele – ühiseid makropiirkondlikke ja Euroopa tasandi vajadusi ning edendades ühtekuuluvust ja kaasavust;
29. KUTSUB liikmesriike ja komisjoni ÜLES ESFRI kaudu põhjalikult analüüsima Euroopa teadustaristute konteksti, et teha kindlaks olemasolevad koostoimed ja vastastikused täiendavused, tuua välja püsivad puudused, kitsaskohad ja lüngad ning teha ettepanekuid, kuidas parandada Euroopa, riiklike ja piirkondlike teadustaristute juurdepääsetavust, nende võrgustikke ja klastreid ning nende assotsieerumist ja isegi ühendamist ning lõimida need tihedamalt täielikult toimivasse ja koostalitlusvõimelisesse Euroopa teadustaristute ökosüsteemi; KUTSUB liikmesriike ja komisjoni ÜLES ESFRI kaudu avaldama Euroopa teadustaristute konteksti analüüsi tulemused, võttes arvesse ESFRI käimasoleva seireprotsessi tulemusi; KUTSUB liikmesriike ÜLES kaaluma vabatahtlikkuse alusel ESFRI seiremeetodi kasutuselevõttu, kui see on asjakohane;

30. KUTSUB liikmesriike ja komisjoni ÜLES ESFRI kaudu töötama välja *ESFRI tegevuskava* järgmise väljaande, sealhulgas strateegiaaruande Euroopa teadustaristute ökosüsteemi kohta, strateegilised suunised tulevase Euroopa teadustaristu tegevuskava väljatöötamiseks ning ülevaate ESFRI projektidest ja teetähistest, ning avaldama *ESFRI tegevuskava* enne 2025. aasta lõppu;
31. VÕTAB TEADMISEKS ESFRI käimasoleva töö, mille eesmärk on uurida, analüüsida ja kaaluda reaalseid võimalusi ESFRI tugevdatud ja pikaajalise kestliku tugistruktuuri loomiseks, tugevdades niimoodi selle suutlikkust anda põhjalikku strateegilist nõu laieneva ja areneva Euroopa teadustaristu, sealhulgas Euroopa avatud teaduse pilve ja e-taristute kontekstis, ning Euroopa teadustaristute ökosüsteemi ja Euroopa teadusruumi poliitilise tegevuskava üha suurema keerukuse ning vajaduse toetada ELi üldisi prioriteete;

TEADUSTARISTUTELE JUURDEPÄÄSU KÄSITLEVA EUROOPA HARTA VÄLJATÖÖTAMINE

32. KUTSUB komisjoni ÜLES esitama pärast ESFRI raames konsulteerimist 2023. aasta lõpuks algatuse *teadustaristutele juurdepääsu käsitleva* läbivaadatud *Euroopa harta* kohta, pidades silmas arenevat Euroopa teadustaristute ökosüsteemi ja teadustaristu rajatiste konteksti, mis võtavad arvesse teadustaristute kasutajate strateegiaid ja tegevustele juurdepääsu põhimõtteid erinevate ärimudelite alusel, teenindavad turvalise ühenduvuse kaudu nii füüsilise juurdepääsu, kaugpääsu kui ka virtuaalse juurdepääsu võimaluste kasutajaid ning võimaldavad missioonipõhist ja kiiret juurdepääsu, et teha ühiskondlikult ja majanduslikult kiireloomulisi ja tähtsaid katseid ja uuringuid;

EUROOPA TEADUSTARISTU RAAMISTIKU TÕHUSTAMINE

33. KINNITAB TAAS, kui oluline on ERICu raamistik teadustaristut haldavate üksuste loomiseks; TUNNUSTAB 25 ERICu osas tehtud edusamme alates raamistiku jõustumisest; VÕTAB TEADMISEKS komisjoni eksperdirühma hinnangu ERICu raamistikule, ESFRI panuse ja komisjoni aruande ERICu raamistiku kohta; KUTSUB komisjoni ÜLES esitama 2023. aasta lõpuks algatuse ERICu raamistiku võimaliku edasiarendamise kohta, võttes arvesse käesolevaid järeldusi ning tehes tihedat koostööd ESFRI ja ERICu komiteega, võttes samal ajal arvesse ERICu foorumi eksperditeadmisi;

ÜLEMAAILMSE TEADUSTARISTUTE ÖKOSÜSTEEMI VÄLJATÖÖTAMINE

34. VÕTAB TEADMISEKS ELi nõukogu eesistujariigi Tšehhi Vabariigi egiidi all 19.–21. oktoobril 2022 Brnos toimunud *teadustaristute teemalise rahvusvahelise konverentsi* tulemused; TERVITAB *Brno deklaratsiooni ülemaailmse teadustaristute ökosüsteemi edendamise kohta*;
35. KUTSUB liikmesriike ja komisjoni ÜLES ESFRI kaudu töötama välja meetodi ülemaailmse teadustaristute konteksti kaardistamiseks, sidudes Euroopa, riiklikud ja piirkondlikud teadustaristud multidistsiplinaarsel ja valdkondadevahelisel viisil makropiirkondliku ja ülemaailmse tasandiga, ning kaaluma koostöökavasid, võttes arvesse ELi välissuhete poliitilisi prioriteete ning tuginedes ELi rahvusvahelise teadusuuringute ja innovatsiooni alase koostöö väärtustele ja põhimõtetele, sealhulgas tasakaalustatud vastastikuse avatuse põhimõttele ja võrdsete võimaluste edendamisele ühiste raamtingimuste alusel;
36. KUTSUB liikmesriike ja komisjoni ÜLES ESFRI kaudu intensiivistama kogemuste ja heade tavade vahetamist Euroopa ja ülemaailmsel tasandil teadustaristute valdkonna poliitikakujundamise, rahastamise, tegevuskavade koostamise, kontekstianalüüsi, kasutajastrateegiate, juurdepääsupõhimõtete, juhtimise, haldamise, seire ja hindamise valdkonnas, edendades ja hõlbustades seeläbi rahvusvahelist koostööd teadustaristute vahel ning panustades kõrgetasemelistesse strateegiaaruteludesse, mis toimuvad asjakohastel rahvusvahelistel foorumitel, eelkõige iga kahe aasta tagant toimival teadustaristute teemalisel rahvusvahelisel konverentsil.